

2025-02-10

Dnr S2024/02135

Socialdepartementet

Remissvar över promemoria: Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel (S2024/02135)

Sammanfattning

Vi motsätter oss förslaget att uppdatera högkostnadsskyddet för läkemedel. Vi förstår ambitionen att nå en långsiktigt hållbar finansiering av läkemedel, men menar att det här är fel tillvägagångssätt. Cirka hälften av alla patienter med kronisk sjukdom tar inte sina mediciner och dålig ekonomi står högst upp i listan för möjliga orsaker till detta på Läkemedelsverkets hemsida.¹ Att patienter ska behöva betala ännu mer för sina mediciner är därför ohållbart.

Om Sköldkörtelförbundet och sköldkörtelsjukdom

Sköldkörtelförbundet är en ideell organisation för de som lever med sköldkörtelsjukdom eller är närstående till någon med sköldkörtelsjukdom. Vi har funnits sedan 1993 och blev ett riksförbund 2017.

Sköldkörteln är en fjärilsformad körtel på halsens framsida. Den tillverkar livsviktiga hormoner som påverkar bland annat hjärtat, hjärnan, levern, huden, magen och tarmarna. Flera olika sjukdomar kan uppstå när sköldkörteln tillverkar för mycket hormon (hypertyreos) eller för lite hormon (hypotyreos). Omkring 500 000 svenskar tar livsnödvändig medicin för att deras sköldkörtel inte fungerar som den ska.

Samsjuklighet innebär att man har två eller flera sjukdomsdiagnoser samtidigt. Ibland är det så att personer med en viss sjukdom har en ökad sannolikhet att drabbas av vissa andra sjukdomar. Det finns exempelvis andra autoimmuna sjukdomar som har ett samband med autoimmun sköldkörtelsjukdom (Hashimotos och Graves). Det gäller bland annat

---

1

<https://lakemedelsboken.se/generella-kapitel/rationell-lakemedelsanvandning/behandlingsplanen-och-uppfoljningen/#h2idforpagenav2>

atrofisk gastrit (B12-brist), perniciös anemi, Addisons sjukdom, typ 1-diabetes, vitiligo, reumatoid artrit (RA), celiaki, Sjögrens syndrom, SLE och alopeci.

Siffror som bör beaktas

Enligt Socialstyrelsen kommer två tredjedelar av alla som tar levotyroxin (den vanligaste sköldkörtelmedicinen) upp i det nuvarande högkostnadsskyddet. Detta gäller alla åldrar och siffran är därmed troligtvis högre bland äldre om man exempelvis ser till samsjuklighetsaspekten. 82 procent av alla över 65 år har minst en kronisk sjukdom.²

Dagens Nyheter har gjort en granskning av hushållens privatekonomi som visar att flera grupper kommer hamna i en ännu sämre ekonomisk situation under 2025 om man jämför med 2024.³ Matpriskollen har även en ny rapport som visar att matpriserna gått upp med cirka 25 procent sedan 2022.⁴

40–60 procent av alla patienter med kronisk sjukdom tar inte läkemedel som läkaren ordinerat, antingen medvetet eller omedvetet.⁵ En möjlig orsak är dålig ekonomi, enligt Läkemedelsverket. Sveriges Apoteksförening har genomfört en enkätundersökning hos apotekens medarbetare för att få en uppfattning om hur förändringarna i högkostnadsskyddet kan påverka läkemedelsanvändningen.⁶ Enkäten besvarades av 1079 apoteksanställda och visar att 67 procent minst en gång i veckan möter kunder som avstår från att hämta ut sina läkemedel på grund av kostnaden. Av dessa ser 27 procent detta hända dagligen. Situationen har försämrats de senaste åren och nästan 90 procent av respondenterna bedömer att förslaget kommer att leda till att ännu fler patienter avstår sin behandling.

---

² <https://skr.se/skr/tjanster/bloggarfranskr/varbloggen/artiklar/alltfleraldreharfastvardkontakt.67197.html>

³ <https://www.dn.se/ekonomi/sa-bli-din-privatekonomi-2025/>

⁴ <https://www.svt.se/nyheter/nyhetstecken/matpriserna-fortsatter-att-stiga-i-sverige>

⁵

<https://lakemedelsboken.se/generella-kapitel/rationell-lakemedelsanvandning/behandlingsplanen-och-uppfoljningen/#h2idforpagenav2>

⁶ <https://sverigesapoteksforening.se/apoteken-oroas-over-hojt-hogkostnadsskydd/>

Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel (avsnitt 4)

Kostnadstaket för högkostnadsskyddet för läkemedel bör ej höjas

Vi motsätter oss förslaget. Skälen för detta är följande:

- De med kronisk sjukdom eller hög samsjuklighet drabbas hårdast och kommer få betala mer för livsnödvändiga mediciner.
- Inflationen med till exempel höga hyror och matkostnader drabbar redan hushållsekonomin.
- Äldre drabbas hårt på grund av bland annat sjukdomar, låga pensionsintäkter och inflationens effekter.
- Studenter drabbas hårt på grund av bland annat ökad psykisk ohälsa (vilket ofta genererar fler mediciner), låg inkomst (CSN) och inflationens effekter.
- Patienter som mår sämre än vad de redan gjorde för att de inte har råd med sina läkemedel kommer kosta samhället enorma mängder (t ex i form av minskad arbetskraft). Det behöver bli lättare för människor att må bra, inte svårare.
- Reumatikerförbundet har startat [en namninsamling](#) mot ändringen som i skrivande stund har hela 23 718 underskrifter - vilket visar på missnöjet kring detta förslag för högkostnadsskyddet.